

Léto 2026

Biblický úvodník

J 15,5a

„Jsem vinný kmen, vy jste ratolesti“

Milí přátelé,

Jsem vinný kmen, říká Ježíš, nebo jsem lano, kterého se držte. Jsem tady a vy jste mé ratolesti, mé odnože, které ke mně patří. Přivinout se k pevně zakořeněnému kmenu, držet se pevně zakotveného lana...

Někdy se sice lano prověšuje, leckdy, zvláště po dešti, pěkně klouže, kmen se ve větru ohne, někdy si z něj zadřeme třísku, ale opora to je. Kmenu i lana se zachytíme, když jdeme z kopce. Zvlášť se nám hodí tam, kde je eroze, kde sice vede stezka, ale hlína klouže, kameny se drolí... Pak se chytáme za kmínky, někdy Klub českých turistů dodá i lano a my doufáme, že dojdeme dolů bez větší úhony.

Když se drápeme nahoru, zachytáváme se pařezů, stromů, prostě něčeho, co

nám dá oporu, aby nohy neklouzaly stále zpět. A ve vysokých horách jsou lana neskutečnou pomocí. Možná že to znáte.

Na rovných cestách, širokých, pevných, většinou moc velkou oporu nepotřebujeme. Pěkně si to šlapeme, my jsme s babičkou i hodně zpívali, ale když se terén změní, přestane nám být do zpěvu, začneme se na chůzi více soustředit a někdy se rozhlížíme, čeho bychom se přichytili. A když to něco zahlédneme, chytíme se, opřeme se. Držíme se kmenu úponky jako víno nebo lana horolezeckými skobami a hned máme větší jistotu, že se dostaneme tam, kam potřebujeme.

Přeji nám, aby kmen, lano, podané ruce byly všude tam, kde je budeme potřebovat. Přeji nám, abychom na našich letních cestách jednotu s Bohem cítili a zakoušeli. A i když někdy budeme pochybovat, zda je opora dostatečně pevná a silná, nebojme se o ni opřít, chytit se jí. Nebojme se důvěřovat. Ježíš nás, pokud se necháme, dovede tam, kam míříme.

„Jsem vinný kmen.“ Kmen, který nás k sobě poutá, kmen, který nás sytí, abychom se mohli zelenat. Ježíš je lanem, kterého je dobré se držet, i když někdy klouže a někdy řeže do ruky. Ale je tady a je tady pro nás. Hezký a požehnaný čas.

Blanka Ližanová

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři,

před prázdninami přinášíme ohlédnutí za jarním životem sboru. Opět byla na sborovém programu spousta akcí a z těch vám přinášíme zprávy.

Můžete si přečíst o víkendovce pro konfirmandy a mládež, která se konala v obci nedaleko nás, v Třemešné ve Slezsku. Dále také nabízíme náhled účastníků na dva večery Lidické 2, tentokrát proběhnuvší s hosty Kateřinou Šedou a Jindřichem Štreitem. Následují pak články o dvou sborových akcích a to o plastické sborové neděli, která byla kreativně zaměřena a její výtvoři si můžete prohlédnout nejen na schodišti do patra ve sborovém domě. Druhou akcí byla Noc kostelů, tentokrát s ještě větší účastí než minulý rok. Nechybí ani klasické historické okénko, nyní o Kateřině Alžbětě z Kaménka.

Rád bych vás, jako šéfredaktor, oslovil a dotázal se, zda by se mezi námi nenašel někdo, kdo by byl ochotný se podílet na chodu a tvorbě zpravodaje. Pokud byste měli o tuto službu zájem, prosím, neváhejte mě kontaktovat. Rád se s vámi pobavím o rozsahu a náplni práce.

Přeji všem krásné a slunečné prázdniny a doufám, že se nejen na začátku nového školního roku opět potkáme v modlitebně.

šéfredaktor Daniel Zmrzlík

Sborový kalendář

5. 7. bohoslužby v Opavě v 9.00 s večerí Páně (S. Kopecká)
12. 7. bohoslužby v Opavě v 9.00, v Sudicích v 11.00
19. 7. bohoslužby v Opavě v 9.00 (S. Kopecká)
26. 7. bohoslužby v Opavě v 9.00 (S. Kopecká)
2. 8. bohoslužby v Opavě v 9.00 s večerí Páně
9. 8. bohoslužby v Opavě v 9.00, v Sudicích v 11.00
16. 8. bohoslužby v Opavě v 9.00 (S. Kopecká)
23. 8. bohoslužby v Opavě v 9.00 (J. Ženatý)
30. 8. bohoslužby v Opavě v 9.00 (J. Tengler)
6. 9. bohoslužby v Opavě v 9.00
13. 9. výjezdní bohoslužby v Sudicích v 10.00 (S. Kopecká)
 – potřebujete-li zajistit dopravu, pište se na seznam v kostele

Pobyty:

11. – 18. 7. sborová dovolená
1. – 9. 8. sborový tábor

Pravidelná setkání:

úterý, 9.30 hod. – dětská hernička (E. Zmrzliková)

úterý, 18.00 hod. – modlitební setkání (I. Domes)

čtvrtek, 17.00 hod. – setkání sborových zpěváků (R. Chalupská)

čtvrtek, 18.00 hod - setkání nad Bibli – nyní podobenství v Matoušově evangeliu (S. Kopecká)

pátek, 15.30 hod. – setkání co 14 dnů, náboženství menších dětí (S. Kopecká)

neděle, 9.00 hod. – bohoslužby s následným posezením u kávy a čaje

neděle, 11.00 hod. – bohoslužby v Sudicích (2. neděle v měsíci a církevní svátky)

další setkání dle domluvy

Během prázdnin se pravidelná setkání nekonají, mimořádná setkání oznámíme na webu sboru, facebookových stránkách a mailem, případně pouze po předchozí domluvě. Termíny jsou tedy uvedeny pouze pro případy, pokud by se setkání konala.

Dále nabízíme:

individuální duchovní péče - po předchozí domluvě
vysluhování večeře Páně v rodinách u starších a nemocných
křest a s ním související předkřestní příprava
církevní sňatek a s ním související předsvatební příprava
církevní pohřeb
zapůjčení duchovní literatury a církevního tisku
prodej biblí a zpěvníků
zasílání „zpráv z fary“ a kázání
pronájem sborového sálu

Zváni jsou všichni bez rozdílu: věřící, nevěřící, hledající, pochybující, unavení, zranění, vyčerpaní, smutní, radostní, všichni, kteří touží po setkání s Bohem. Začínáme v 9 hod. Od 10 hod. pak povídáme u kávy a čaje. Přijďte načerpat sílu, duchovní inspiraci a světlo naděje.

V případě zájmu neváhejte kontaktovat pastorační pracovníci nebo administrátora sboru.

Jarní víkendovka

Minulý měsíc jsme se (jako mládež) vypravili na tradiční jarní víkendovku. Tentokrát jsme jako místo konání zvolili nedalekou Třemešnou ve Slezsku. Díky státnímu svátku jsme tentokrát mohli vyrazit už ve čtvrtek, což se pravděpodobně podepsalo i na vysoké účasti. Celkem se nás sešlo 20.

Již první den nás přivítala Kaba Kopecká svým duchovním programem na téma Vnímání Boha. Úkolem bylo zaměřit se na jednotlivé smysly a přemýšlet o tom, jak skrze ně vnímáme Boha ve svém každodenním životě. Večer se pak nemohl obejít bez zpívání s kytarou, hraní her a všudypřítomné

přátelské atmosféry.

Následující ráno začaly přípravy na výlet. Děti si mohly vybrat ze dvou variant: kratší a delší trasy. Většina využila první možnosti, nicméně se našlo pět dobrovolníků, kteří se ochotně vydali na náročnější výpravu. Cílem byly Sokolí skály, kde se oba výlety sešly skoro současně. Přestože nám počasí spíše přálo a téměř nepršelo, mokrá tráva zapříčinila, že všichni účastníci dorazili s mokkými botami. Proto chvíli po příchodu nastal čas opékání špekáčků, hermelínů a ano, i ponožek. Noc děti strávily v přístřešcích z plachet, naštěstí ale jich nebylo pro krásné počasí třeba.

Jestli je něco, co spolehlivě vyžene děti

ze spacáků, tak to musí být vůně čerstvé ovesné kaše. Tím jsme zahájili náš návrat. Po snídani a úklidu jsme se vydali do nedaleké vesnice, odkud jsme se do Třemešné dostali autobusem. Tam nás Síma Kopecká se zbytkem osazenstva uvítala svou výbornou domácí sekanou. Nemohla chybět ani tradiční výletová píseň, kterou jsme složili na počest těch, kteří na výlet nemohli. Večer jsme uzavřeli završením

duchovního programu a legendární hrou Sardel (princip hry na schovávanou se zhasnutými světly).

Domů jsme se vraceli za zpěvu písní a věřím, že všichni si z akce odnášeli jen pozitivní zážitky (včetně mě). Všem účastníkům i vedoucím, kteří se podíleli na organizaci víkendovky, patří velké poděkování. Už teď se těšíme na další společné akce a na letní tábor.

Michal Grufík

Plastická neděle

Po bohoslužbách v neděli 19.4. se sešla skupinka členů našeho sboru, aby společně prožila další ročník tradiční tvořivé neděle s názvem Plastická. Tato akce už několik let nabízí příležitost setkat se i jinak než v modlitebně při bohoslužbách a zároveň posílit vzájemné vztahy při společném tvoření, rozhovorech a dobrém jídle. Na stolech nechyběla polévka, lívanečky s marmeládou, aspik ani pudink. K odpolední kávě pak přišla vhod výborná keřírová buchta.

Hlavní část programu patřila výrobě barevných papírových větrníků, do kterých jsme zapisovali modlitby, poděkování, prosby i slova vděčnosti. Každý větrník tak nesl něco osobního – radost, naději, přání nebo poděkování Bohu za jeho vedení a péči. Zavěsili jsme je potom nad schodiště, kde je můžeme vidat každou neděli.

Poté jsme se pustili do dalších aktivit. Jedním z úkolů bylo složit papírový parník – ovšem poslepu. O zábavu a smích rozhodně nebyla nouze, zvláště když se ukázalo, že orientovat se pouze podle pokynů ostatních není vůbec jednoduché. Přesto se nakonec podařilo vytvořit řadu pozoruhodných plavidel.

Následovalo společné tvoření. Pomocí barev na textil jsme zdobili ubrus, na kterém každý mohl zanechat svůj vlastní motiv podle svého výběru barev. Vzniklo tak originální společné dílo, které bude připomínat toto setkání i spolupráci všech zúčastněných.

Bylo příjemné strávit čas společně, zapojit fantazii, zasmát se i vytvořit něco, co bude náš sbor provázet i v dalších týdnech. Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě programu, občerstvení i organizaci celé akce.

Renata Bílovská

Noc kostelů očima dobrovolníka

V pátek 29.5. se mi naskytla jedinečná příležitost účastnit se Noci kostelů v roli pozorovatele a "patroly" na posledním stanovišti cesty odvahy opavským parkem, skvěle zorganizované Zdeňou, Renatou, Simonou a Eliškou. Jako nováčka mě mile překvapilo, kolik účastníků dorazilo. Děti větší i menší, v doprovodu rodičů i bez nich, skupina skautů s vedoucími, babičky s vnoučaty ... Účastnily se všechny generace a ve velkém počtu, takže naše skupina kolem stolů s medailemi, špekáčky a nejrůznějšími pochoutkami měla co

dělat, aby všechny obsloužila. Hostům se na zahradě zjevně líbilo, někteří s námi pobýli až do večera. Děti ocenily připravené hry, klouzačku i domeček. Díky moc Hedvice, Martině a Aniče Plaché, že jsme tam mohly být spolu, rozdávat krásné pamětní medaile a pomáhat malým prstíkům sundávat horké buřty z bodáků. Díky všem sestřám za napečené dobroty, všechny jsem je poctivě ochutnala, abych je pak mohla doporučit :-). Bylo to úžasné pozdní odpoledne.

Helena Domesová

Noc kostelů očima rodiny s dětmi

Noc kostelů jsme letos navštívili s dětmi poprvé a moc jsme si ji užili. Pro děti byly připraveny jednoduché úkoly, za jejichž splnění sbíraly nálepky do hrací karty. Děti to bavilo a měly díky tomu o zábavu postaráno. Po vyplnění hrací karty je v cíli čekala medaile, která jim udělala velkou radost. Příjemným zpestřením bylo také občerstvení v podobě sladkých i slaných dobrot, ovoce a zeleniny.

Velký úspěch mělo také opékání

špekáčků. Kdo měl zájem, mohl si špekáček koupit a opéct na připraveném ohni, což vytvořilo hezkou a pohodovou atmosféru.

Děkujeme organizátorům za hezky připravenou akci a rádi se zúčastníme i příště.

**Žaneta Matušková,
účastnice Mraveniště**

Výlet do Krasova

Naše rodina má ráda různé výlety a vždy rádi jezdíme na „výletní bohoslužby“, buď do Sudic či na okrskové. Rádi vzpomínáme na společný výlet a bohoslužby na Vikštějně nebo v Krnově. Minulý rok jsme byli hostiteli my v Opavě a tentokrát nás zval sbor z Krnova do vesničky Krasov za Krnovem, kde mají krásný bílý kostelík. Někteří lidé prožívali společný víkend na zámku Hošťálkovy.

V Krasově se potkali lidé ze sborů z Vítkova, Krnova, Bruntálu a taky od nás z Opavy. Při bohoslužbách jsme mohli

slyšet kázání formou dialogické rozmluvy nad biblickým textem. Povzbuzením byl i velký počet dětí, pro které krnovští připravili zajímavou nedělní školu venku na zahradě. Nechybělo ani společné slavení sv. večere Páně.

Po bohoslužbách byl čas na společné rozhovory při dobrém občerstvení. Někteří si stihli opéct i špekáček. Škoda, že počasí moc nepřálo.

Děkuji všem organizátorům za přípravu tohoto setkání.

Zdenka Jančářová

Kateřina Šedá

zlozvyk č. 36842

Můj muž, když tankuje do auta benzín, čepuje tolik, aby pak platil podle nějaké velké historické události. Natankuje třeba za 1419 Kč a se spikleneckým výrazem mi při placení oznamuje, že pražská defenestrace. Když se teď zvyšovaly ceny pohonných hmot, měl radost, že se mu zvětší historické okno a natankuje si i Bílou horu.

(Petra)

V květnu se naše modlitebna rozezněla smíchem. Může za to Kateřina Šedá, výtvarnice, jejíž díla mají blízko k sociální architektuře. Je autorkou mnoha instalací a projektů jak v České republice, tak i v zahraničí. A kromě toho je to velmi milá, příjemná a vtipná žena a výborná vypravěčka. Ačkoli veškerá její tvorba je nesmírně zajímavá a stojí za ní vždy velký kus osobní práce, během našeho rozhovoru jsme z časových důvodů blíže představily jen šest jejích projektů i s obrazovou dokumentací. O své práci samozřejmě také vydává publikace, některé darovala našemu sboru a jsou ve sborové knihovně. Rozhodně doporučuji vaši pozornosti Národní sbírku zlozvyků. Projekt vznikl u příležitosti 200.

narozenin zakladatele genetiky Gregora Johanna Mendela v červenci 2022. Toto výročí Kateřinu přivedlo k myšlence nabídnout lidem (resp. celému národu!) jedinečnou šanci najít a poznat „příbuzné“, o nichž možná vůbec neměli tušení. Stačilo jen zaregistrovat své zlozvyky v největší – a ve světě zcela ojedinělé – Národní sbírce zlozvyků!

Myslím, že pro účastníky to byl opět jeden z nezapomenutelných večerů. A už teď začínáme připravovat další setkání! Máte se na co těšit!

Simona Kopecká

foto níže: © 2026 Nela Kubánková

Jindřich Štreit

Ve čtvrtek 28. května v rámci programu Lidická 2 se naše takřka zaplněná modlitebna těšila na vzácného hosta. Byl jím prof. Mgr. Jindřich Štreit, Dr.h.c. Pro organizátory nebylo jednoduché zajistit termín, Jindřich Štreit je stále zaneprázdněn, pořád „fotenuje“, a to nejen u nás, ale i v zahraničí. Fotografie je zkrátka jeho život.

foto: © 2026 Nela Kubánková

Narodil se na Valašsku, díky rodičům se dostal k „fotenujání“, které nepřináší jen fotografie, ale lidské osudy. Věnoval se tématům, která nejsou až tak populární, věnuje se oblasti sociální,

zdravotní i sakrální. Jmenovat všechny jeho výstavy, jeho díla a jeho témata by zaplnilo půl vydání našeho Zpravodaje. Pokud by si je chtěl čtenář vyhledat, najde je na vševědném internetu.

My, kteří jsme se zúčastnili rozhovoru na Lidické 2, jsme si opět potvrdili, že Jindřich je člověk laskavý, plný příjemného humoru a dobrý vypravěč. Seznámil nás nejen s částí svého díla, ale hlavně s příběhy mnoha lidí, ať už těch, kteří měli zdravotní problémy, přijímali paliativní péči, ale také těch, kteří žili na venkově, často v drsném pohraničí. A ke všem těm příběhům dodal povzbudivé slovo, konkrétní vzpomínku.

Když jsem dostal zadání od redakční rady Zpravodaje, abych napsal článek o Jindřichu Štreitovi, dlouho jsem o tom přemýšlel. Nakonec si mohou naši čtenáři najít plno informací o něm na veřejných sítích, kde je nejen jeho životopis, ale také řada fotografií, které stojí za to vidět. Nechtěl jsem opisovat z těchto zdrojů, a tak jsem se nakonec rozhodl zaměřit na dvě oblasti, které ho z mého pohledu charakterizují.

Ta první je ještě z dávné komunistické totality. Jindřich Štreit vzpomíná: „Jednoho dne jsem jel Olomoucí a spatřil sovětského vojáka zametat chodník před kasárnami. Voják s koštětem na pozadí rudé hvězdy pro mě představoval magickou scénu, a tak jsem ji vyfotografoval. Vše by

probíhalo bez komplikací, kdybych nebyl přistižen velitelem sovětské posádky. Skončil jsem na Bezpečnosti a po vyšetřování jsem byl s varovným ukazováčkem propuštěn. Zdánlivě se nic nedělo...“ Ale dělo se. Jindřich Štreit chtěl představit sovinecké fotografie, které měl nachystané na celostátní výstavu v Olomouci, ale krátce po instalaci přijela policie, fotografie zabavila a výstavu uzavřela. Druhý den u Štreitů doma v Sovinci proběhla třináctihodinová domovní prohlídka a Jindřich byl odvezen do vazební věznice v Ruzyni. Z vězení byl propuštěn téměř po čtyřech měsících a byl odsouzen k trestu odnětí svobody na deset měsíců s podmíněčným odkladem na dva roky. Tato jeho nelehká zkušenost se později projevila v jednom z jeho témat – zaměřil se na fotografii vězení, odsouzených a jejich osudů. A nefotil jen u nás, ale například i v nejstarší francouzské věznici Saint Quentin.

Druhá oblast je osobní, snad mi ji čtenáři prominou. Bylo to již hodně dávno, možná někdy v roce 2014, kdy jsem v Armádě spásy dostal za úkol kontaktovat Jindřicha Štreita v rámci projektů o bezdomovcích. S bázni a třesením jsem šel na naši první schůzku, která proběhla na Slezské univerzitě. Ta bázeň a třesení záhy odpadly. Asi po dvouhodinovém rozhovoru jsme si porozuměli, našli pár společných přátel, sblížili se v názorech na hodnoty

lidského života a pan profesor mi nabídl tykání. Těch společných schůzek bylo mnoho, rád na ně vzpomínám.

Mým úkolem bylo zprostředkovat možnost fotografování lidí bez domova v jejich prostředí. Měl jsem z toho obavy, že přivedu cizího člověka mezi bezdomovce, kteří neradi přijímají cizí lidi a už vůbec ne fotografa. Při první návštěvě však mé obavy opadly. Jindřich vůbec nezačal fotografováním, ale sedl si s těmito lidmi a povídal. Tak nějak přirozeně, s porozuměním. Mnoho fotek vzniklo v Opavě, v Krnově a pak také ve spolupráci s Charitou Olomouc. Ještě dlouhou poté, kdy jsem si s uživateli našich služeb povídal, mnozí vzpomínali na „toho fajn fotografa, který by za nimi zase mohl přijít.“

Z těchto fotografií pak vznikla kniha. Ne obyčejná kniha fotografií, ale úžasný experiment. V kartonové krabici je uloženo mnoho skvělých fotografií, které postihují nahotu lidského života. Z tohoto díla vznikla vzácná kniha *Kde domov můj*, která získala 1. cenu v evropské soutěži a 1. cenu v soutěži Nejkrásnější česká kniha v roce 2017. Měla více než 1568 samostatných výstav v České republice i v zahraničí. Je zastoupena v nejvýznamnější sbírkách v České republice i ve světě.

Díky ní jsem mohl hovořit na výstavách nejen v Opavě, Praze, ale i v Bratislavě. V roce 2016 jsme prožili pěkné a milé

odpoledne na Jindřichem milovaném Sovinci. Trochu jsme diskutovali, já jsem nechtěl, aby proběhl křest, ale spíše prezentace ryze z pohledu křesťana, ale pak jsme se dohodli na křtu. S třesoucí se rukou jsem poléval rožek kartonové krabice nějakým pivem a pronesl pár slov.

Ale už dost vzpomínek, ne všechny mohou zaujmout. Takže závěrem jen mých pár slov o vztahu k této vzácné knize a k Jindřichovi:

„Máme knihu, která hovoří obrázky. Když jsem si je později prohlížel, u mnohých jsem se dlouze zastavil a přemýšlel, co nám říkají, co nám sdělují. Prohlížel jsem si nejen tváře, ale i zdánlivě zanedbatelné detaily – hrnek od kafe, kousek hadříku, který nahrazuje ubrus, snaha o uložení věci někde v rohu místnosti a samozřejmě tváře. Tváře těch, kteří jsou podceňováni, haněni, odsuzováni. Tváře těch, kteří z nějakých důvodů udělali chybu ve svém životě, možná nenašli nebo neslyšeli někoho, kdo jim chtěl opravdu pomoci. Tváře těch, kteří se možná tváří vesele a přitom v duši prožívají samotu, osamělost, možná dokonce beznaděj. Ano, o tom ty fotky hovoří, to je jejich poselství – tolik bolesti, neštěstí kolem nás, možná jen přes ulici, možná vedle našeho krásného bytu či domku...

Do těchto osudů vstupují fotografie Jindřicha Štreita, to je svědectví, které

nám on přináší. A fotografie ještě hovoří dále o tom, že mezi tyto lidi vstupuje Fotograf, neštítí se jich, neohrnuje nad nimi nos, ale naslouchá, vnímá a fotí. Ne, tyto fotografie nepotřebují komentáře, ty jsou nadbytečné, ale přesto hovoří o bolesti, ale také o naději. O naději, že na tomto světě tak bolavém, kde často vítězí nenávist, v tomto nemocném a bolavém světě jsou lidé, kteří jsou citliví k druhým, přinášejí naději, úsměv, stisk ruky.“

Milý Jindřichu, děkuji za podporu, kterou jsem od Tebe získal, děkuji Ti, že přinášíš tolik pohledů nejen na lidskou bolest, ale také na naději, která je tak důležitá. A děkuji Ti za všechny, které jsi svým slovem, skutkem a fotografií potěšil a povzbudil a které stále potěšuješ. Kéž ti Pán Bůh žehná ve Tvé práci i ve Tvém životě.

Tonda Plachý

foto níže: © 2026 Nela Kubánková

Rozhovor Petra Tureckého s Blankou Ližanovou (z časopisu Apoštolka, červen 2026)

Co jsi dělala před nástupem na vikariát?

Pracovala jsem jako sociální pracovnice v mobilním hospici.

Proč máš ráda sociální práci?

Je to smysluplná práce, která má mnoho aspektů. Je to práce s lidmi v nouzi a krizi. Docela dobře se mi propojuje s tím, abychom pomáhali těm, kteří to potřebují, tak jak je to v Ježíšově učení. Zároveň to není jen pouhá slovní podpora, ale hodně konkrétní práce, ve které musí být aktivní i sami klienti. Je to práce velmi pestrá, různorodá. Ráda poslouchám lidské příběhy... Baví mne na tom ta akčnost, objevování problému, síťování klientů, zároveň potřeba ztišení a naslouchání... Frustrující je na tom to, že většinou nevidíte výsledky v krátkém horizontu, a že sociální práce je naší společností braná jako něco, co je sice potřebné, ale je to práce velmi nedocenená a velmi špatně placená. Ale přesto jsem měla tu práci moc ráda, těšilo mne pracovat v hospici, ale po devíti letech už jsem neměla moc sil.

Proč ses rozhodla jít na vikariát?

Já už o tom uvažovala, když jsem pracovala jako pastorační pracovnice na naší faře. Ale neměla jsem potřebné vzdělání, a tak mi pak nějak víc dávalo smysl dostudovat sociální a charitativní práci. Během práce v hospici jsem ale práci na faře ani v seniorátu úplně neopustila a bylo pro mne pořád hodně důležité do naší církve aktivně patřit. Navíc jako výpomocná kazatelka jsem chystala bohoslužby, a i v hospici jsem měla na starost pobožnosti, modlitby za zemřelé apod. Myslím, že se hodně míchaly kompetence sociální pracovnice a kaplana. Ale touha být nějak víc platná v církvi a dělat farářku ta ve mně zůstávala. No, a když to už nějak nešlo z různých důvodů v hospici dál, tak jsem na doporučení zkusila podat žádost na vikariát. Chtěla jsem se vlastně vrátit zpět jako pracovník do ČCE, když jsem pracovala na faře, tak to bylo moc fajn. A práce faráře, u mne tedy jáhenky, byla pro mne a je top v kariéře. Myslím, že nějaká obdarování pro tu práci mám a dává mi smysl. Já prostě chci pracovat pro Pána Boha. Navíc si myslím, že nás nečekají úplně lehké časy a každá ruka a každé naslouchající ucho a otevřené srdce se hodí. Navíc, faráři ubývají, tak si myslím, že je potřeba nastoupit. A taky vlastně, i když nemám teologickou fakultu a tohle vzdělání mi chybí, tak si myslím, že mnoho věcí, které jsem se

naučila v předchozích zaměstnáních, mohu i nyní použít. Ať se jedná o archivaci, psaní odborných článků, vedení táborů, nebo pastoračních věcí. A propojení sociální práce a farářiny mi dává velký smysl. Vždyť lidé bez domova, lidé v krizi, umírající, doprovázející, pečující, pozůstalí, se v našich sborech nacházejí.

Jak jsi přišla k víře a k naší církvi?

Křesťanství se kolem mne motalo už od narození. Babička byla velmi praktikující bigotní katolička, a tak jsem se Ježíše jako dítě hodně bála. Ale doma jsme četly s mámou biblické příběhy, dívaly se v televizi ještě na rakouské vysílání, kde byly různé filmy s ježíšovskou tematikou. Pak na gymnáziu jsem se dostala přes Hnutí DUHA na několik ekologicko-křesťanských přednášek, kde přednášel Halík, Balabán atd. A pak nám pustili na hudební výchově Jesus Christ Superstar, a i několikrát jsme jeli s gymplem na představení na Výstaviště. No, a to vše mne nějak provázelo. Křesťanství ve studiu historie, v dějinách umění, v literatuře... Nijak mne v mém hledání neoslovily východní směry, které tenkrát v devadesátkách byly hodně na vzestupu. Je fakt, že jako dítě jsem četla indiánky, hodně jsem se věnovala spiritualitě severoamerických indiánů a pak jsem hltala Foglara... Tak Vinnetou a Foglar

dali základ mým etickým hodnotám, a ty se od těch křesťanských neliší. Na vysoké škole jsem se pak nechala pokřtít. Vlastně věřící jsem asi byl vždycky, ale praktikující křesťan a evangelík se ze mne stal až po svatbě u nás ve sboru v Jindřichově Hradci. Vždycky se směju a říkám, že to, že nás tenkrát nechtěli u katolíků oddat, byla Boží vůle, protože evangelíci neměli problém. A já jsem tedy příklad toho, že i svatební obřad nepraktikujícího může přinést užitek pro ČCE.

Rodina tě podporuje?

Ano. Hlavně manžel a děti. Rodiče se těžko smiřují, že se stěhujeme daleko od nich.

Můžeš prozradit svoje budoucí působišťě?

Opava.

Přicházíš „z venku“, nejsi rodem z nějakého evangelického klanu, máš tedy možná jakýsi nadhled nad církví. Jak vidíš její budoucnost?

V současnosti se potýkáme s úbytkem věřících, úbytkem farářů, nedostatkem peněz, mnoho desítek sborů nemá peníze na faráře...

Myslíš budoucnost ČCE?

Já myslím, že v dohledné době nezanikne. Ale možná bude potřeba ji trochu přetransformovat v tom smyslu, vyjít ještě víc ven do občanské

společnosti. Otevřít zahrady, budovy... někde už se to děje a je to myslím hodně fajn. Udělat z farních zahrad, když jsou, komunitní zahrady. Spojit víc farářinu a sociální práci. Tzn. umět zasíťovat. Nemyslet si, že já jako farář všechno zvládnou. Že jsem sociální pracovník, terapeut atd. Když budeme dobře znát sociální a podpůrné služby v našich městech, kde máme sbory, tak budeme moci lépe pomoci těm, kteří od nás budou žádat radu. Nasměrovat je k odborníkům je dobré umět. Zároveň budeme muset mnohem více komunikovat s ostatními poskytovateli služeb. A kde je dialog a otevřená komunikace, společný zájem, tak tam je podle mne cesta. Fajn mi také přijde dělat různé výstavy, tak jako ty, nebo projekty typu Lidická 2, jako mají v Opavě. Jako dlouholetý laik si myslím, že potřebujeme bezpečný prostor, kde se můžu posdílet a zároveň, když budu chtít, tak najdu i radu, odkaz... A že mi ani tak vždycky nezáleželo, jaké měl farář kázání, ale jak a kdy si na mne udělal čas a jak rozhovor probíhal, jak komunikoval s mými dětmi. Možná bych viděla i větší prostor pro laiky. Nelpět tak na formálním vzdělání, aby mohl někdo kázat, nějak víc je podporovat a hledat jejich obdarování. Důsledně jim proplácet cestovné. Dělat s nimi více rozhovorů. A shodit aureolu faráře. Aby nás lidé, a i naši farníci nevnímali jako někoho, kdo mám

mandát na kázání, výklad Bible apod. Často se potkávám s tím, že lidé říkají, ne, to nemůžu mít čtené bohoslužby, ne výpomocný kazatel, na to si netroufám... a proč? Nebo nyní, ta otázka křtu, já jsem pro, abychom pokřtili toho, kdo o křest žádá, aby proběhl nějaký rozhovor před tím, ale neřešit, jestli bude křtěnec členem sboru a ČCE... Já taky nejsem pokřtěná do ČCE a co... Rozhovor před křtem byl hodně neformální, ale to podle mne bylo právě ono. Bylo to o mně, o knězi a Pánu Bohu. Skvělé jsou naše školy, diakonie... to jsou cesty. Já jsem moc ráda, že jsem si cestu křesťana vybrala sama, že jsem si ČCE vybrala naprosto svobodně a že budu jáhenkou až v padesáti. Svých třicet let v lavici před kazatelnou bych nevyměnila za nic. To je myslím skvělá průprava pro mou budoucí práci.

Určitě si ale myslím, že na to vše je také potřeba mít faráře na celý úvazek. I když to bude za cenu slučování sborů. Sice teď na synodu synodní senior s povděkem kvitoval částečné úvazky, ale já zažila několikrát práci na poloviční úvazek ve dvou zaměstnáních a je to hodně nekomfortní. Myslím, že tím hodně ztrácíme tu největší devízu, kterou můžeme nabídnout jako faráři – čas a flexibilitu. Když jsi prostě zaměstnaný v úterý a ve středu v diakonii na pracovní smlouvu, tak tu

volnost ztrácíš. A o tu já, už po všech těch pracovních zkušenostech, nechci přijít.

Není už instituční církev přežitek?

Myslím, že ne. Že instituce drží nějaký rámeček, má pravidla. Ta pravidla vytvářejí bezpečný prostor jak pro zaměstnance, tak pro ostatní. A to, že mám čas na svou práci, a někdo mi pošle výplatu, odvede za mne daně, komunikuje s vyššími instancemi, to je dobré. Nemyslím, že by naše církev byla nějaká zkosnatělá instituce. Zdá se mi hodně pružná, je spolehlivý, dobrý zaměstnavatel a navíc, jsem fakt hrdá, že jsem příslušnice ČCE. Je to demokratická církev, bez skandálů, nebojí se vydat prohlášení, která jsou třeba ve většinové populaci nevídaná. Když je instituce, může mít školu, může jednat s ostatními církvemi, se státem. To nevím, jak bychom, jako jednotliví OSVČ, tohle dělali. A jako dobrovolníci, to také není možné, mzdu pobírat musíme. Nebo myslíš, že by z nás mohli být nějakí putovní kazatelé, kteří dostanou někde něco k snědku a hlavu složili ve stanu? Do toho bych teda nešla.

Jsou nějaké biblické motivy, které tě zvláště oslovují? Některé příběhy, které jsou pro tebe obzvláště důležité a dodávají ti v životě sílu?

Možná příběh o milosrdném

Samařanovi. Za prvé, zobrazení Samařana, jak nese zbitého, je u nás v kostele na mozaice. A ta mozaika mne provází zatím mým celým evangelickým životem. Každou neděli jsem se na ni dívala. Vyrostla jsem pod ní do velké víry a do života evangelíka. Moje děti pod ní vyrostly... V tom příběhu je vše, co já považuji pro sebe za naprosto nosné a důležité. Celou dobu mne to provází, snažím se tak žít, a chtěla bych zůstat i taková ve své jáhenské službě. Pro mne je v tom celé evangelium.

**přepsala a korigovala Simona
Kopecká**

Prohlášení 36. synodu ČCE k česko-německému smíření

Českobratrská církev evangelická udělala kus práce v rámci usmíření mezi naším i německým národem. Křivd bylo mnoho, ale jde s nimi dále žít? Naše synodní rada spolupracovala s panem prezidentem Václavem Havlem na tématu usmíření. Žel, ne všechny v našem národě to zaujalo. Vlastně do dnešní doby zaznívají slova nenávisti, neodpuštění a plytkého žvanění. Jedním z důležitých pilířů křesťanské víry je odpuštění. To ovšem naráží na názory některých politiků, kteří budují jen svou image nenávisti a populismu.

Doba vyhnání se týká i našeho sboru. Nakonec v Sudicích muselo mnoho rodáků opustit svůj domov. A přece nezanevřeli, scházejí se ne proto, aby chtěli zpět své majetky, ale aby podporovali oblast, kterou museli opustit.

Celý problém je v odpuštění. Mnoho křivd na jedné nebo druhé straně bolí, zasahují do jednotlivých rodin. Ale přece vyznáváme při přijímání svaté večeře Páně prosbu o odpuštění. Máme mít dobrou vůli odpuštění prosadit. Pro druhé, pro sebe, před druhým, před sebou i před Bohem.

Synod naší církve vydal 23. května 2026 prohlášení. Snad vyšlo tiskem,

snad si je lidé přečetli, ale určitě bylo potřeba vyjádřit křesťanský postoj:

„Synod Českobratrské církve evangelické vítá každé úsilí, které směřuje ke smíření mezi jednotlivci i mezi různými skupinami. Proto oceňujeme dobrou vůli spolku Meeting Brno a Sudetoněmeckého krajanského sdružení, kteří se o svatodušních svátcích 2026 odvažují udělat další krok na cestě vyznání a smíření historických vin.

K principům naší víry patří odpuštění a pozvání ke smíření, které rozpoznáváme v příběhu Ježíše Krista. Naše církve se po desetiletí aktivně podílí na procesu česko-německého smíření. K němu patří poctivé pojmenování utrpení i vin, které na obou stranách poznamenaly společné dějiny. O to bolestněji vnímáme snahy zneužít historických zranění k opětovnému rozdmýchávání kolektivní nenávisti a předsudků v souvislosti se Sudetoněmeckým dnem v Brně. Naše dějiny nás učí, že podněcování strachu a nepřátelství vůči skupinám obyvatel vždy vede ke špatnému konci. Obracíme se proto na politiky i veřejně činné osoby, aby se nepodílely na atmosféře nenávisti a nacionalistické propagandy. Jsme solidární s těmi, na které současné rozdmýchávání této nenávisti tíživě dopadá.

V Chebu 23. května 2026"

zpracoval Antonín Plachý

SBOROVÝ TÁBOR

1. — 9. srpen

2026

Pro děti od 8 let.

Místo

Jeseníky

Cena

2 800 Kč

Kontakt

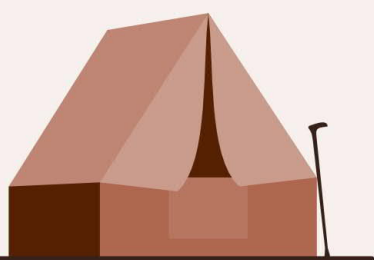
Michal Grufík

grufikmichal@gmail.com

737 365 757

Přihlášení

1url.cz/@FarskyTabor2026

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V OPAVĚ

O Alžbětě z Kaménka a renesančních ženách, které by neměly být zapomenuty

zpracoval Jan Tomáš Bílovský

Na počátku 17. století se v Praze setkaly nejméně tři velmi vzdělané ženy z různých prostředí, jejichž texty se zachovaly dodnes a které zároveň spojoval migrantský osud – Alžběta z Kaménka, Elizabeth Jane Weston a Rebecca bat Meir Tiktiner.

Jejich mimořádné vzdělání nejčastěji souviselo s rodinným zázemím, protože intelektuální zájmy dívek byly ve vzdělaných rodinách podporovány. Tyto aktivity často souvisely s náboženstvím, nebyly však omezeny pouze na kláštery.

Nejrozsáhlejší vzdělání v období humanismu pravděpodobně získala Kateřina Alžběta z Kaménka (Elisabetha Albertina von Kammeneck (de Kameneck)). Kateřina byla dcerou Mikuláše Alberta z Kaménka (asi 1550-1617), významného učence, profesora na Karlově univerzitě a jednoho z překladatelů Bible kralické, který působil i ve Fulneku a v roce 1603 jako městský písař v Opavě, kdy získal místo po Jindřichu Polanovi mladšímu. O jeho

dceři Kateřině Alžbětě nevíme, kde a kdy se narodila, ani žila-li či alespoň navštívila otce v Opavě. Zemřela 25. října 1659 v Drážďanech, kde působila jako dlouholetá ředitelka městské dívčí školy.

V mládí proslula znalostí pěti jazyků - latiny, řečtiny, hebrejštiny, němčiny a češtiny. Později se naučila i italsky. Její neobvyklé vzdělání pramenilo z rodinného zázemí. Její bratr byl zdatným překladatelem a dobré vzdělání získala i její sestra Anna.

Krátce byla vdaná za Matyáše Pflugbeila, městského lékaře v Žatci. Po bitvě na Bílé hoře musela kvůli své víře opustit Čechy. Uchýlila se do Drážďan, její přítomnost je doložena nejpozději roku 1634. Zhruba od roku 1640 až do své smrti byla ředitelkou školy, kde mimo jiné vyučovala jazyky. Její poslední závěť z 30. září 1659 se dochovala v saském státním archívu v Drážďanech. Během svého pobytu v Praze udržovala kontakty s domácími i zahraničními intelektuály a studenty. Zmiňuje se o ní i Elizabeth Jane Weston ve své sbírce básní. Svůj malý majetek odkázala lékaři původem ze Slezska, Matthiasu Schneiderovi. Ačkoliv je počet známých Alžbětiných děl malý, lze ji nepochybně zařadit mezi nejučenější ženy rudolfínských Čech. Kromě Elizabeth Jane Weston je jedinou ženou v českých zemích v tomto období, jejíž latinská poezie se

dochovala.

První ze dvou známých příležitostných latinských básní, které se dochovaly, je zařazena do sbírky náboženských písní a věnována básníkovi Gregoru Kleppsovi (1630). Jedná se o konvenční, spíše průměrný výraz chvály, psaný v alegorických dvojverších. Autorka čerpá z antických básníků (Ovidius, Vergilius, Statius).

Druhá báseň je součástí sbírky drážďanského dvorního kazatele Arnolda Mengeringa (1635). Ani tato báseň nepřekračuje rámec pokusu začátečníka. Obsahuje výpůjčky z antické poezie (k Vergiliovi a Ovidiovi se přidává Horacius), ale dokazuje také znalost novolatinských básníků (Jakob Micyllus, Friedrich Taubmann).

Kromě básní se zachoval dopis publikovaný ve sbírce jejího přítele, právníka, historika a básníka Balthasara Exnera z Hirschbergu (* 24. VIII. 1576 Jelenia Góra, +27. IX. 1624 Vratislav), který studoval a pobýval v Praze v letech 1599-1604 a v roce 1612 navštívil Opavu. Balthasar Exner kladl velký důraz na své přátelství s Elizabeth Jane Weston a Alžbětou z Kaménka. Exnerovy kontakty se vzdělanými ženami se významně odrážejí v jeho poezii. Řadu svých básní adresoval jim (kromě výše zmíněných žen také Polyxeně z Pernštejna či Marii, maželce Jana Jesenského).

Tento dopis je v literatuře často citován

kvůli svému obsahu: Alžběta v něm lituje, že jí otec dal vzdělání, protože ona jako žena ho nemůže náležitě využít. Ani Elizabeth Jane Weston vzdělání nepomohlo.

Zápisy psané její rukou v alba amicorum vykazují ženský styl. Vždy si vybrala jeden biblický citát, obvykle s ženskou tematikou, který poté napsala krásným, ručně psaným písmem v pěti jazycích. Podobné zápisy v alba amicorum jsou známy od nizozemské orientalistky Anny Marie van Schurmann.

Vynikající vzdělanou ženou, která ve stejné době žila v Praze, byla básnířka Elizabeth Jane Weston (*2. X. nebo 2. XI. 1581 Chipping Norton (dnes součást Londýna), +23. X. nebo 28. XI. 1612 Praha), nevlastní dcera alchymisty a dobrodruha Edwarda Kelleyho. Kelley žil na dvoře Rudolfa II. a jeho rodina ho doprovázela do Čech. Díky podpoře nevlastního otce byla Elizabeth vyučována doma lektorem, získala vynikající vzdělání a plynně hovořila několika jazyky. Během svého života vydala dvě latinsky psané básnické sbírky: *Poemata* (1602) a *Parthenicon* (1610). Po Kelleyho smrti zůstala v Praze, kde si získala respekt učenců té doby. Bohužel zemřela velmi mladá na horečku omladnic.

Sestra astronoma Tycha Braheho, Sophia Thott Lange (*24. VIII. 1559, +1643), také krátce pobývala na dvoře

Rudolfa II., zabývala se přírodními vědami (zejména botanikou a chemií) a pomáhala svému bratrovi s jeho astronomickými pozorováními. Tycho si vysoce vážil schopností a znalostí své sestry, jak dokazuje jeho esej, ve které vysvětluje, proč hodlá zařadit dopis své sestry do publikované vědecké korespondence. Sophia sama prováděla měření v královské observatoři v Uranienborgu, kterou nechal postavit její bratr na ostrově Hven. Do Prahy přijela se svým druhým manželem, alchymistou Erikem Langem. Po jeho smrti v roce 1613 se vrátila do Dánska. Židovská komunita v Praze byla dalším okruhem, kde působily ženy s filosofickými a vědeckými zájmy. Situace Židů v českých zemích byla v 16. a 17. století ve srovnání s Polskem a německými státy příznivější. Zejména za vlády Rudolfa II. vzkvétal kulturní a intelektuální život pražské židovské komunity. Mezi vzdělané ženy v tomto okruhu patřila Rebecca (Rivka) bat Meir Tiktiner (*před 1550 Tykocin (Tiktin), +1605 Praha). Kazatelka a židovská spisovatelka, napsala etické a lékařské pojednání v jidiš pro ženy s názvem Rebečina chůva (Meneket Rivkah), které bylo vydáno v Praze v roce 1609. Pražský vydavatel její knihy v předmluvě vyjadřuje úctu a obdiv k osobnosti a dílu autorky a vysvětluje svou motivaci: „Nechal jsem ji vytisknout, aby každá žena, která ji čte,

knihu uchopila a koupila, a název knihy Meneket Rivkah na její památku a ke cti všem ženám, že i žena dokáže psát slova etického poučení a dobrého biblického výkladu stejně dobře jako mnoho mužů...“

V pražské židovské komunitě působily i další vzdělané ženy, včetně Belly Hazzan, dcery mučedníka Be'er ben Hezekiah ha-Levi Horwitz a manželky Josepha ben Hayyim Hazzana, který zemřel v Praze v roce 1713, a také Rachel bat Nathan Porges, rozené Rausnitz, autorka prozaického díla „Krásný příběh z doby, kdy Židé nežili v Praze“, vydaného v Praze na počátku 18. století.

Dále je možno zmínit Chavu (Eva) Bacharach (*kolem 1580 Praha, +asi 1651 Sofie), dceru Izáka ben Simson ha'Kohena a vnučku legendárního rabbiho Löwa. Byla považována za nejučenější ženu své doby. Eva bohužel po sobě nezanechala žádné písemné doklady a mimořádná moudrost, s níž vychovávala své děti a vnoučata, je známa pouze ze svědectví členů její rodiny, zejména syna Simsona a vnuka Jaira Chajima.

Do tohoto období spadají i činy šlechtičny Aleny Meziříčské z Lomnice (+1585), která na svém panství ve Velkém Meziříčí založila v roce 1576 luteránskou akademii (gymnázium). Škola bohužel byla v provozu pouze dvě desetiletí a po změně majitelů

panství v roce 1602 byla zrušena. Přestože instituce fungovala jen krátkou dobu, navštěvovaly ji některé významné osobnosti českých dějin jako kupříkladu Jindřich Matyáš Thurn a Zdeněk Brtnický z Valdštejna.

Humanistické vzdělávání v českých zemích do jisté míry formovala i Anna Adamová z Aventina (*1550, +1605), dcera Jiřího Melantricha z Aventina, který vybudoval velkou tiskárnu. Anna byla provdána za významného humanistického intelektuála Daniela Adama z Veleslavína, který zdědil dílnu a pokračoval v tisku knih a podpoře kvality vzdělávání.

Alžběta Falcká (Alžběta Česká) (*26. XII. 1618 Heidelberg, +8. II. 1680 Herford), jedna z nejznámějších evropských žen z filosofickými ambicemi, je s českými zeměmi, navzdory svému jménu, spřízněna jen vzdáleně. Její matka Alžběta Stuartovna byla spolu se svým manželem Fridrichem Falckým v roce 1619 korunována za českou panovnici; v roce 1620 byla královská rodina nucena uprchnout z Prahy a nadobro ztratila trůn. Mladá Alžběta vyrůstala v Braniborsku a Haagu a s českým prostředím se nedostala do kontaktu.

V průběhu náboženských reformačních hnutí 15. a 16. století se české ženy částečně emancipovaly, i když jejich vzdělávací možnosti zůstávaly poměrně omezené. Ženy se již v husitském

období snažily zapojit do teologických sporů. I ty, které pocházely z nižších vrstev, se učily číst, o některých se říkalo, že znaly Bibli lépe než mnozí kněží.

Přesto se většina tehdejších učenců a reformátorů dívala na tuto činnost žen s opovržením. Mezi představiteli husitského hnutí (s výjimkou Matouše z Janova) přetrvávaly tradiční představy o roli žen. V době české reformace byly ženy z Jednoty bratrské nejaktivnější ve vedení sboru a při obraně hnutí. V Jednotě bratrské měly i dívky získat základní vzdělání. Dále byl sbor organizován tak, že starší sestry se měly starat o mladší členy a pomáhat jim číst a chápat Bibli.

Z tohoto období v Jednotě bratrské se dochovaly písemné dokumenty, které odrážejí činnost spisovatelek. Crescencia Zmrzlíková ze Svojšína (+ po roce 1504), rozená Krajířová z Krajku, napsala obhajobu Jednoty bratrské v odpovědi na dopis utrakvistického kněze Jana Bechyňky, v dopise se obracela též na českého krále Vladislava Jagellonského (Vladislava II.). Patřila mezi několik českých šlechticů, které písemně hájily českobratrské postoje. Mezi dalšími můžeme zmínit Martu z Boskovic, Annu z Ostrovice a na Pecce a Johannu Krajířovou z Krajku (*1455-1460, +po 1518/duben 1531), která napsala písemné vyznání víry.

Marta z Boskovic (*asi 1463, +asi 1509), Johannina sestřenice, navíc připravila obhajobu Jednoty bratrské v dopise adresovaném králi Vladislavovi II. v roce 1507. Martin dopis je pokornou přímluvou, i když se autorka jasně postavila za svou víru a poznamenala, že pronásledování Jednoty bratrské by mohlo vyvolat Boží hněv: „Nerada jsem to slyšela, zejména kvůli Vaší Milosti, neboť se bojím Božího hněvu a že si ho Vaše Milost může nevědomky přivodit (...) a nevím, proč bych si měla zasloužit takové odsouzení, být vyhnána ze země nebo usmrcena, protože bych ráda konala vše, co je ctnostné, ale nikdy bych se pro nikoho nevzdala toho, co považuji za ctnostné, ledaže by mi bylo ukázáno nebo oznámeno něco lepšího.“

Přestože král její žádosti nevyhověl, jeho odpověď vyjadřovala osobní úctu k autorce, jak je zřejmé z jeho oslovení: „Urozená Marto z Boskovic, nám drahá.“ Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic odpověděl na Martin dopis opačně. V roce 1508 připravil stylisticky vytríbený polemický text v latině adresovaný svému příteli Janu Pibrovi, v němž se dovolává stereotypní představy o roli ženy. I když se nejedná o propracované teologické úvahy, tyto písemné dokumenty dokazují intelektuální zájem žen o argumentační texty určené k obhajobě církve.

Ženy z Jednoty bratrské také

následovaly své rodiny na zahraničních mise, kupříkladu moravská expatriatka Rosina Zeisberger, rozená Schneider, která žila v Severní Americe; Rosina Beck, rozená Stach, byla první misionářkou v Grónsku a Anna Maria Tonn žila na Surinamu. Dokumenty prokazující jejich možný (vědecký) zájem o tyto exotické destinace nejsou k dispozici, kromě doložených snah o osvojení si místních jazyků.

Existují dobové důkazy o intelektuálně ambiciózních ženách, které jednaly mimo rámec literární a tradiční klášterní erudice. Nejvýznamnější osobností byla Polyxena z Lobkovic (*1566, +24. V. 1642 Praha), která byla neústupnou správkyní rozsáhlého panství a vzbuzovala obdiv (a nenávisť) pro své vyjednávací schopnosti. Literatura, zabývající se dějinami žen v českých zemích, často cituje dopis adresovaný Polyxeně, který napsal Karel starší ze Žerotína, který označuje Polyxenu za první dámu království a zdůrazňuje její intelektuální schopnosti, což v té době bylo mimořádně otevřeným projevem úcty. Polyxena byla ovlivněna svou matkou, Španělkou Marií Manrique de Lara, která spolu se svými dalšími dcerami pořádala tzv. salon z Pernštejna.

V českých aristokratických kruzích té doby se sice konala setkání dam (fracimorky), avšak až na některé výjimky nebyla tato setkání založena na

smíšeném publiku a jedinou institucí v českých zemích, která snesla srovnání s francouzskými salony 17. století, byl právě tento salon z Pernštejna. Jeho představitelkou byla Maria Manrique de Lara y Mendoza (*1538, +16. II. 1608 Praha), vdova po kancléři Vratislavovi z Pernštejna.

Její salón byl centrem katolických vzdělanců a zároveň místem setkávání zahraničních návštěvníků, přijíždějících do Prahy, zejména ze Španělska a Itálie. Hostitelka a její dámská družina byly známé vtipnými konverzacemi a zájmem o katolickou politiku. Ačkoliv o fungování tohoto salonu existují doklady od místních i zahraničních návštěvníků, nedochovaly se žádné doklady o filosofických či vědeckých zájmech zúčastněných dam, i když lze předpokládat, že se tyto podnětné rozhovory alespoň dotýkaly těchto témat.

Stejně jako ve zbytku Evropy se frankofonie české šlechty rozvíjela ve druhé polovině 17. století, zejména v souvislosti s politickým vzestupem Francie za vlády Ludvíka XIII. a Ludvíka XIV. Zatímco němčina se používala ve správních oblastech, francouzština se stala jazykem používaným v soukromí. Francouzsky se mluvilo ve šlechtických rodinách a v salonech a soukromá korespondence se psala ve francouzštině.

Tolik ke stručnému nástinu významu

vzdělání žen v jednotlivých kulturních prostředích českých zemí v období renesance a humanismu.

Luštění

Do řádků a sloupců vpište slova podle nápovědy na druhé straně. Tajenka je v poli E1-E11.

Tajenka: Kterou českou pohádku připomíná biblický příběh o nalezení Mojžíše (též Tři zlaté vlasy děda Vševěda)

připravil Vítek Skalička

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	☪									☪	
2		☪								☪	
3		☪									
4						☪					
5				☪						☪	
6											
7						☪			☪		
8				☪			☪	☪			
9		☪	☪								
10							☪				
11	☪								☪		
12					☪					☪	
13											
14			☪		☪	☪	☪				☪

vodorovně

- 1: kytovec, zn. síry
- 2: zn. jihu v angličtině, potrubí na vodu, zn. vanadu
- 3: zn. uranu, býv. předsedkyně Akademie věd ČR
- 4: vyvýšené části sálu, anglická královská dinastie: ...tovci
- 5: vosa slovensky, postavil se, zn. fosforu
- 6: obvaz, slovem znak Ω
- 7: skonči! (prajzsky), zkratka jednoho ze států USA v tzv. Nové Anglii, citoslovce vrčení ropušáka ryšavého
- 8: vyjmi kord z pochvy!, vyřízený (v boxu), čerevený (německy)
- 9: otevřete pusu..., komise (zastarale)
- 10: lázně v Jeseníkách, auto (slovinsky)
- 11: Jiří Štreit bydlí na ..., písmena AB
- 12: obývací pokoj (norsky), blbče! (ostravsky), písmeno R
- 13: opékači paroháčů
- 14: na (německy), výslovnost řeckého λ , stavitel archy

svisle

- A: mrchožrout zvládl zkoušku, lázně (anglicky)
- B: do blízkosti, japonské velkoměsto, Bůh (maďarsky)
- C: souhvězdí jižní oblohy, výuka (slovinsky)
- D: plodiny rostou na ..., iniciály kandidátky na prezidentku, oslovení kovu hliníku
- E: tajenka, písmeno Ř
- F: zkratka rumusné měny, zkr. státní železniční organizace, obyvatelé arbské země
- G: antický ministr financí (státní pokladník), zn. jódu, španělský epos
- H: srdečnicemi, druh trop. hada
- I: malvice z Malé Ázie, vinných stromků, pochutnání: ...ňúňo
- J: iniciály herečky Arichteva, umělé jeskyně, do blízkosti
- K: rozmíška skupiny gigantů

Letní poezie

Letní odpoledne / J.V. Sládek

*Větrík skoro nedýchal
a slunečko hrálo,
na záhonech v zahradě
kvítí jak by spalo.
Po obloze vlaštovky
lítaly jak šípy,
v úlu včely bzučely
zpod košaté lípy.
Ticho vše, jen pěnkava
pípla někde v stromu,
a zarostlý vodojem
šplounal tiše k tomu.*

*Nad vodou se rákosí
zvolna kolébalo,
nad ním tančil mušek roj
a šídlo jim hrálo.
Napřed hlasně, potom tíš,
tiše tak a spavě —
ó jak se to usnulo
v té vysoké trávě!*

Oslavenci za měsíce červenec, srpen a září

Wolfová Zdeňka, Ševčík Jaroslav, Binarová Jarmila, Malá Božena, Šindlerová Alena,
Kynčl Jiří, Havranková Ruth

Přejeme stálou svěžest a pevnou víru.

Izajáš 41:10

Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podporovat pravici své spravedlnosti.

Nabídka pronájmu bytu

Milé sestry a bratři, náš sbor nabízí možnost pronájmu bytu na Lidické 4, je to bývalý kostelnický byt. K bytu patří parkovací místo na zahradě a možnost využívat sborovou zahradu. Byt bude pravděpodobně možné obývat od srpna/září 2026. Pokud byste měli zájem, nebo věděli o někom, kdo by měl zájem, prosím kontaktujte kurátora sboru Viliama Kušníra nebo pastorační pracovníci Simonu Kopeckou. Rádi vám poskytnou podrobnosti. Případně je možné využít sborový telefon na tiráži zpravodaje.

Modlitba

*Náš nebeský otče, milující Bože,
jsme Ti nesmírně vděční za život, který
je nám dán,
život krásný a křehký, ve kterém občas
tápeme,
a proto Tě prosíme o pomoc,
abychom v našich životech obstáli,
nestrachovali se,
nacházeli a naplňovali v něm Tvou vůli.*

*Prosíme proto o moudrost ke
správnému jednání,
prosíme o odvahu a trpělivost.
Přimlouváme se za všechny pečující,
prosíme za nemocné, abys při nich stál,
uzdravoval je a utěšoval.*

*Jsme vděční za život svobodný a
přejeme svobodu všem,
proto se přimlouváme za naše bližní,
které svazují těsné roušky totalit a
autoritářských režimů.*

*Nedohlédneme na všechna místa, kde se
tak děje,
ale přimlouváme se, aby se tam lidé
dočkali lepších poměrů
a nedopadla na ně zvůle mocných.*

*Jsme si vědomi výjimečnosti života
a důležitosti přírody, jejíž jsme součástí.
Prosíme Tě, abychom na to pamatovali,
přemáhali se měnit své návyky,
abychom se neukolébali pohodlím do
nečinnosti.*

*Prosíme Tě, abys nás naplňoval svým
Duchem,
ať nacházíme cesty ke smíru a pokoji s
lidmi kolem nás.*

*Tvá láska, milost a vůle necht' se děje.
Amen*

*zdroj: Honza Rybníkář, ČCE Brno
Husovice - 2020; upraveno*

Adresa sboru: Lidická 2, Opava 746 01

Administrátor sboru: Štěpán Janča (FS ČCE Krnov)

Pastorační pracovnice: Simona Kopecká

Kurátor: Viliam Kušnír

Telefon: 777 337 966

Email: opava@evangnet.cz

Web: www.evangeliciopava.com

Facebook: Evangelíci Opava

Email zpravodaje: zpravodaj.cceopava@evangnet.cz

Pokud máte zájem dostávat emailovou sborovou poštu, kontaktujte nás prostřednictvím emailů výše.

Bankovní účet: 28 00 32 13 97 / 2010

Fond oprav: 25 00 49 98 39 / 2010

QR kód pro mobilní platbu:

Redakční rada:

Členové: Simona Kopecká, Jan Bílovský

Jazyková korektura: Helena Domesová

Šéfredaktor a grafická úprava: Daniel Zmrzlík

**ČESKOBRA TRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ**

FARNÍ SBOR V OPAVĚ